

— 2) Schlange AK. H. an. Mnd. — 3) = वसक (eher *Sehaka* als *Be-träger*) RĪJAM. zu AK. nach ÇKDn. — 4) Bein. Indra's ÇANDAR. im ÇKDn. — Vgl. मेके° und व्याल.

व्याडायुध (व्याड + आ°) n. ein best. wohlriechender Stoff; = व्याला-युध, व्याघ्रनख AK. 2, 4, 4, 17.

व्याडि und व्याडि (von व्याड) m. patron. gaṇa स्वागतादि zu P. 7, 3, 7. क्रौड्यादि zu 4, 1, 80. 6, 2, 14. Schol. Vop. 7, 4. N. pr. verschiedener Männer: ein Grammatiker RV. Prāt. 3, 14. 17. 6, 12. 13, 15. संप्रेक्षो ऽकृतो लक्ष्मणसंख्यो ग्रन्थ इति प्रसिद्धिः Nāgca in MAHĀBH. S. 43. KATHĀS. 2, 40. fgg. 4, 18. 93. fgg. ein Lexicograph TRK. 2, 7, 24. H. 832. MND. Anh. 4. HĀ. 273. Verz. d. Oxf. H. 160, a, 29. 182, b, 1 v. u. 188, a, 28. 189, b, 18. Schol. zu H. 103. fg. 183. 201. 210. 233. fgg. 512. 616. 948. ein Mediciner Verz. d. B. H. No. 940. 1006 (व्यालि). Verz. d. Oxf. H. 321, a, No. 761. — 247, b, 3. व्यालि PRAVĀDĀH. in Verz. d. B. H. 89, 1. Vgl. GOLD. MĀN. 209. fgg. und WESSA in Ind. St. 5, 41. 63. 95. 127. fgg. व्याडिशाला gaṇa क्राव्यादि zu P. 6, 2, 86.

व्याडीय adj. von व्याडि gaṇa गक्रादि zu P. 4, 2, 138. m. pl. die An-hänger Vjāḍi's Ind. St. 5, 134.

व्याड्यौ f. zu व्याडि gaṇa क्रौड्यादि zu P. 4, 1, 80.

व्याडित n. der geöffnete Rachen s. u. 1. दा mit व्या. Hierzu: ऋग्निर्मुखं वैश्वानरो व्याडितम् TS. 7, 5, 25, 1.

व्याड्युत्ती f. Spiel im Wasser HĀ. 116. — Vgl. व्याड्युत्ती.

व्यादान (von 1. दा mit व्या) n. das Aufsperrn (des Mundes, Rachens): मुख° Hir. 85, 8.

व्यादिष् f. विदिशः, व्यादिशः und दिशः unter den 1000 Namen Viṣṇu's MBh. 13, 7049. vielleicht der zwischen zwei विदिष् gelegene Punkt auf der Windrose. ÇKDn. nimmt ein m. व्यादिश an.

व्यादीर्घ (2. वि-आ + दीर्घ) adj. lang gestreckt: भोगिन, चतुस् Spr. (II) 935, v. 1. दीर्घास्य Vāṇ. Bṛh. S. 69, 27. दीर्घास्यशिरोधर् Bṛh. 17(15), 9.

व्यादीर्ण (partic. von 1. दृग् mit व्या) adj. aufgerissen, aufgesperrt: व्यादीर्णास्य m. Löwe (einen aufgesperrten Rachen habend) H. c. 183.

व्यादेश (von 1. दिष् mit व्या) m. Anweisung, Vorschrift, Befehl: व्यादेशः सर्वयोधानामद्यैव क्रियतामिक् R. 5, 81, 54. 83, 17.

व्याध (von व्याध्) m. P. 3, 1, 141. Vop. 26, 37. 1) Jäger AK. 2, 10, 21. H. 927. an. 2, 248. MND. dh. 15. HĀ. 27. HALĪ. 2, 441. M. 8, 260. MBh. 3, 2890. 13696. 13703. fgg. R. 1, 2, 82. 2, 36, 5. Suça. 1, 7, 13. 136, 3. Spr. (II) 986. 2573. KATHĀS. 61, 101. 103. Verz. d. Oxf. H. 66, a, 23. ÇUK. in LA. (III) 34, 17. 35, 9. PĀNĀT. 147, 11. Hir. 9, 6. 7. 34, 18. Çiva MBh. 7, 2878. als Mischlingskaste der Sohn eines Kshatrija und einer Frau aus der Mischlingskaste Sarvasvin BRAHMAVIV. P. im ÇKDn.; vgl. Verz. d. Oxf. H. 22, a, 14. — 2) ein roher Mensch, = दुष्ट H. an. MND. Bṛh. P. 3, 14, 35 (= निर्दय Comm.). — Vgl. धर्म°, मृग°.

व्याधक m. = व्याध 1) KAUC. 102.

व्याधाम m. Indra's Donnerkeil H. 181. HALĪ. 1, 56.

व्याधाप (von व्याध), ऽपते einen Jäger darstellen Spr. (II) 1124.

व्याधि (von 1. धा. mit व्या) m. 1) Krankheit AK. 2, 6, 2. H. 312. 462. MND. dh. 15. HALĪ. 2, 445. मनस्तापाद्यभिवाञ्जरादिव्याधिरिष्यते Pra-

TĀPAR. 54, a, 7. व्याधिर्ज्वरादिव्याधौ: SĀH. D. 192. KAUC. 26. SHADV. Br. 5, 4. ÇĀNKH. Ça. 3, 4, 8. KĀND. UP. 4, 10, 3. BHAG. 13, 8. Suça. 1, 1, 9. 3, 5. 6. 89, 1. fgg. 2, 442, 21. Spr. (II) 1203. 2358. (I) 5043. Bāḥ. P. 4, 29, 23.

व्याधिलक्षणम् Verz. d. Oxf. H. 311, b, 6. व्याधीनां विविधानां निदानम् 281, a, No. 659. न च तृष्णापरो व्याधिः Spr. (II) 2011. नक्षोषधपरिज्ञानाद्याधेः शक्तिः कचिद्वेत् (I) 3041. व्याधिभिश्च न पीड्यते M. 5, 50. पीडित 4, 67. 8, 22. Spr. (II) 357. गुरुव्याधिपीडित 3720. व्याधिभिश्चोपपीडनम् M. 6, 62. 12, 80. व्याध्यात् 8, 64. व्याधिभिर्मध्यमानः Spr. 3044. ऽभय WEBER, KṚSHNĀS. 307. VĀN. Bṛh. S. 3, 17. 8, 4. 29, 12. ऽकर 5, 56. अ-पथ्यैः सह संभुक्ते व्याधिरुग्मे यथा R. 2, 64, 57. केनात्पगाद्याधिना 72, 29. व्याधिनं ते कञ्चिच्छरीरे प्रतिबाधते 87, 9. तं व्याधिः स्पृशति Spr. 5183. ऽबहुल (याम) M. 4, 60. व्याधयः प्रकुप्यन्ति VĀN. Bṛh. S. 9, 33. ऽगत SHADV. Br. 4, 6. दीर्घ° an einer langwierigen Krankheit leidend ĀCV. Ça. 10, 1, 6. KĀT. Ça. 22, 2, 17. कपल° Suça. 1, 189, 16. उदर° RĪĀ-TAR. 6, 90. तुद्याधेः फलमूलमस्ति शमनम् Spr. 3124. आधि° MĪ-LARIM. 69, 5. कामव्याधिरसाध्या मामप्याक्रामति MBh. 4, 395. मार° NALOD. 3, 35. द्विविधो जायते व्याधिः शारीरो मानसस्तथा MBh. 12, 489. fg. 14, 314. fg. स्त्री° eine Plage von Weib VĀN. Bṛh. S. 78, 13. Personifi-ciert ist die Krankheit ein Kind des Todes VP. 56. MĀN. P. 50, 31. — 2) Costus speciosus oder arabicus (कुष्ठ; vgl. व्याप्य) AK. 2, 4, 4, 14. MND. — Vgl. निर्व्याध, पवन°, मका°, वात°.

व्याधिघातं m. (Krankheit verschauend) Cathartocarpus (Cassia) fistula ÇĀNT. 1, 2. Schol. AK. 2, 4, 2, 4. Suça. 2, 66, 11.

व्याधिघ्न m. dass. DHANV. in NIGH. Pa.

व्याधित (von व्याधि) adj. (f. आ) mit einer Krankheit behaftet, krank, kränklich gaṇa तार्कादि zu P. 5, 2, 36. AK. 2, 6, 2, 9. H. 459. ĀCV. GṆH. 1, 23, 20. 3, 6, 3. 7, 1. KAUC. 7. 27. KĀT. Ça. 15, 1, 28. M. 4, 157. 7, 149. 8, 395. 9, 72. 80. 167. JĀG. 1, 73. 138. Suça. 1, 33, 16. 98, 3. 123, 20. KĀM. NĪTIS. 13, 67. 75. Spr. (II) 1136. 2431. 2714. 3734. (I) 2918. 3087. 4999. VĀN. Bṛh. 17(15), 8. KATHĀS. 29, 157. 40, 28. 66, 21. 36. MĀN. P. 16, 15. KULL. zu M. 3, 8.

1. व्याधिन् (von व्याध्) adj. durchbohrend VS. 16, 18.

2. व्याधिन् (von व्याध) adj. mit Jägern versehen: वन NALOD. 3, 35.

व्याधिरिपु m. (Feind d. i. Verschucher von Krankheit) Webera corymbosa Roxb. Fl. ind. ed. CAREY.

व्याधिल s. गो°.

व्याधिसंघविमर्दन Titel eines über Heilung der Krankheiten handelnden Werkes des Sahadeva Verz. d. Oxf. H. 22, b, 5. 6.

व्याधिस्थान n. der Standort der Krankheiten, Bez. des Körpers H. c. 117.

व्याधिरुक्त्वा m. (Vertreiber der Krankheiten) Yamswurzel RĪĀN. im ÇKDn.

व्याधिर् adj. Krankheit vertreibend Suça. 1, 159, 16.

व्याधी (von धी = ध्या mit व्या) f. Sorge AV. 7, 114, 2. — Vgl. 2. व्याधि. व्याध्य als Beiw. Çiva's MBh. 7, 2877. ed. Bomb. und NILAK. व्याध wie im folgenden Çloka.

व्यान (von 2. वन् mit वि) m. AV. Prāt. 4, 39 (mit Avagraha). Athem, Hauch; bei der gewöhnlichen Eintheilung in प्राण, उदान, व्यान und weiterhin अपान, समान, soll es den im ganzen Körper sich ver-